

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Continebatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

veller, conseqens foret, ut, quod pro Ecclesiarum utilitate statutum, in earundem detrimentum tenderet. Consultum tamen semper est, tractatum præmittere, & consensum Capituli requirere *c. sine exceptione causa 12. q. 2* ita tamen, ut si causa alienandi evidens, & necessaria sit, Capitulum repugnare non possit: quemadmodum hoc idè dicitur de patrono Ecclesiæ, licèt ejus consensus in alienatione requirendus sit, si tamen causa & necessitas alienandi manifesta sit, quòd contradicere, aut opponere se non possit, cum nec Patronus, nec Capitulum Ecclesiæ utilitatem, aut Prælati administrationem quatenus eam Ecclesiæ necessitas exigit, impedire queat, prout singulariter noravit *Abbas in c. cum accessissent n. 5. de constitutionibus.*

Limita nondò. Quòd Prælati fundum antea legitime in feudum, vel emphiteusim concessum, & ad Ecclesiam liberè reversum, iterum sine alia solennitate, modo simili concedere possit, etiam non requisito consensu Capituli, *Extravag. ambrosiose Pauli II. Pontificis*, dummodo eadem causa concessionis durare videatur, & non cum conditione graviore Ecclesiæ concessio fiat, atque peritio augeatur, si fundus melior effectus sit, prout hanc rem explicat *Præfatus p. 2. c. 5. n. 20. Molin. tra. 2. de justitia di. p. 466. n. 2.*

CAPITULUM II.

Continebatur.

PARAPHRASIS.

Abbatissa quædam cuidam nomine H. decimas concessit, Conventu non requisito. Postea verò, cum concessio videretur irrita, sub alia forma eidem nova facta est concessio, Cum conventus assensu. Dubitatum fuit, utra concessio valeret. Respondet Alexander III. priorem concessionem validam esse, si facta fuit Conventu sciente, & non contradicente. Sin autem conventus ignoravit, aut contra-

dixit, secundam concessionem subsistere.

SUMMARIUM.

1. Rerum ad Monasterium pertinentium administrationem habet Abbatissa.
2. Ad quam rerum Ecclesiæ alienationem à Prælato faciendam, temporalem tantum, aut perpetuam, personalem, vel realem, requiratur expressus Capituli consensus?

Notandum primò. Abbatissa competit administratio rerum ad Monasterium pertinentium, & earum, quippe Ecclesiasticarum, prohibita est alienatio, nisi fiat præcedente tractatu, & consensu Conventus Sanctimonialium. Ita *Abbas hic n. 4.* ubi ait, quòd Abbatissa, non obstante sexu fæmineo, habet administrationem rerum monasterij, sicuti Abbas habet in monasterio virorum; consequenter, ordinariè loquendo, Abbates, & Præpositi Regularium non possunt se immiscere administrationi, sed habent tantum visitationem, & regularis observantiæ curam cum spiritali jurisdictione.

Notandum secundò. In alienatione rerum Ecclesiasticarum temporali non requiritur Capituli consensus expressus, sed sufficit tacitus, quia taciturnitas Capituli scientis, & non repugnantis habetur pro consensu. Ita *Gl. hic* fermè communiter recepta à Canonistis. Veruntamen, cum casus hujus Capituli non satis explicatus sit, idè certa ex eo doctrina colligi non potest, sed necesse est, ut aliorum Canonum adminiculo hanc rem decidamus.

Itaque distingue. Si non perpetua, sed temporalis, sive ad certum tempus fiat alienatio, seu concessio, v. g. locatio fundi, num ea fiat ad tempus longum, videl. decem annorum, aut ultra; an verò ad tempus non longum; & iterum, num locatio personalis tantum sit, sive nomine proprio ipsius Prælati, Rectoris, aut beneficiarij facta, an verò realis, seu facta nomine dignitatis, aut Ecclesiæ.

Dd 2

Dico

Dico primò. Concessionem, seu locationem realem, sive nomine Ecclesiæ, ad tempus longum non potest facere Prælatus absque Capituli expresso consensu, & alijs solennitatibus jure requisitis. Ita colligitur ex *Clement. 1. de rebus Ecclesiæ non alienandis*. Et docent DD. *in c. nulli eodem tit.* quòd nomine alienationis rerum Ecclesiasticarum prohibita comprehenditur etiam ea concessio, quæ dominium utile, seu jus tantum utilitatis transfertur, quod fit per locationem ad decem annos, vel ultra, *juxta Gl. & DD. in c. ult. ff. si ager vestigialis, vel emphyteuticarius &c. Covarr. lib. 2. resolutionum c. 16. n. 1. Molin. tra. 2. disp. 445. n. 2.* Contractum quidem hoc tempus est à Paulo II. *in cit. Extravag.* ad locationem ultra triennium, ut etiam talis prohibita sit, perinde ac si ad tempus longum facta sit: sed eam extravagantem quoad hoc in multis regionibus non receptam esse, monuit *lib. 3. tra. 4. c. 10. n. 5.*

Dico secundò. Prælatus absque consensu Capituli expresso, alijsque omittis solennitatibus fundum nomine Ecclesiæ, seu in utilitatem Ecclesiæ locare, aut concedere potest ad tempus breve, seu non longum. Ita sumitur ex *c. ult. ne Prælati vices suas &c.* Et idem fortasse est intellectus hujus Capituli, & tradit *Covarr. lib. 2. resolutionum c. 15. n. 6.* Ratio est manifesta, quia ad Prælatum pertinet administratio rerum Ecclesiæ; atque ad administrationem ac bonam œconomiam spectat, ut fundi, cum proprio labore excoli frequenter non possint, alijs elocentur pro pensione. Accedit, quòd hæc locatio propriè non sit alienatio, cum nullum jus dominij transferatur in conductorem, seu colonum, itaque in ea non requiruntur solennitates juris statuta pro alienationibus rerum Ecclesiasticarum.

Nihilominus spectato communi jure in talibus Capituli consilium requiri debet, sed non idèò Prælatus illud sequi tenetur, nisi Capitulum ostendat locationem Ecclesiæ noxiam esse; atque de tali locatione,

seu concessione, quæ sciente Capitulo, aut saltem non rationabiliter repugnante facta fuit nomine Ecclesiæ, dicitur, quòd eà Successor stare teneatur, sicuti dicitur *in cit. c. ult.* & bene declarat *Covarr. cit. c. 15. n. 6.* Si Rector alicujus hospitalis (nam bona hospitalis, auctoritate Episcopi constituta, inter pia, & Ecclesiastica numerantur) ad annum tantum constitutus, vel alius tempore locaverit ad triennium, ipsi fundum jure concessum, obligari Successorem ad locationis contractum servandum, quantum si Ecclesiæ læsa sit, restitutionem in integrum petere non prohibetur.

Advertendum tamen, quòd in *Concilio Tridentino Sess. 25. c. 11. de reformatione* prohibita sunt illæ locationes, quæ fructus plures annos per anticipationem pensionis, eò quòd in Successoris detrimentum, susterim Prælatus locans moriatur, ceteri soleant.

Dico tertio. Si redditus ex fundo ad Prælatum, seu mensam ejus propriè spectent, non requisito Capituli consensu, concessionem, seu locationem facere potest pro tempore vite suæ *argum. c. veniens 8. ubi Abbas n. 1. de transactionibus. & idem Abbas hic n. 7.* Ratio dari debet, quia nullum contrahitur periculum seu Ecclesiæ, seu Successori, quia locatio expirat per mortem concedentis, seu locantis, cum sit pensionalis, seu dependens à vita concedentis tantquam usufructuarij. Vide, quæ docentur *in cit. c. veniens, & lib. 3. Morali: Theologia tra. 4. c. 10. n. 9. & videri potest Alexander de Nevo super Abbate in cit. c. ult. Prælati vices suas &c.*

CAPITVLVM III.

Cùm nos.

PARAPHRASIS.

Alienatio rei Ecclesiasticæ facta ab Episcopo, Capitulo contradicente, irrita est, & à Successore servari non debet, nisi eam Capitulum postea ratam habuisset.

Summa